

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20739 - Català Medieval
Crèdits	1,8 de presencials (45 hores) 4,2 de no presencials (105 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Joan Miralles Monserrat joan.miralles@uib.es	12:00	14:00	Dimarts	21/09/2015	13/09/2016	CE 03
	12:00	14:00	Dimarts	22/09/2015	13/09/2016	CE 06
	12:00	14:00	Dimarts	22/09/2015	13/09/2016	CE 03

Contextualització

L'assignatura optativa de Català Medieval es planteja com un aprofundiment en tots aquells aspectes sobre la llengua catalana durant l'edat mitjana, tractats a les assignatures de Gramàtica Històrica i d'Història Social de la Llengua Catalana. Especialment, es pretén que l'alumne sigui capaç de llegir un text en català medieval, de definir les característiques principals de la llengua catalana, des dels orígens fins a l'eclosió al s. XV i d'identificar-les clarament en qualsevol text produït durant aquell període de temps.

Requisits

Recomanables

Haver cursat les assignatures d'*Història social de la llengua catalana* i *Gramàtica històrica catalana*.

Competències

Específiques

- * CE1. Coneixement de la llengua catalana, tant a nivell sincrònic com diacrònic, en els seus diferents aspectes: gramàtica, variació lingüística i situació sociolingüística.
- * CE4. Capacitat per avaluar críticament la informació bibliogràfica relativa a la llengua i literatura catalanes.

- * CE9. Capacitat de localitzar i manejar informació relativa a la disciplina en fons bibliogràficodocumentals en base de dades i recursos d'Internet, així com d'utilitzar aplicacions informàtiques específiques.

Genèriques

- * CB3. Tenir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caràcter social, científic o ètic.
- * CG6. Capacitat d'aplicar els coneixements adquirits a la resolució de problemes en l'àmbit professional.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. La Romània
La Romània. Divisió dialectal. La Romània occidental. Orígens del català. Teories sobre la filiació del català i la divisió dialectal.
2. La Reforma carolíngia
La Reforma carolíngia. La Marca Hispànica. La formació dels primers comtats i primers documents en català. Dialectologia medieval catalana.
3. El català en el segle XIII
Ramon Llull i la llengua literària. Fonètica, morfologia, sintaxi i lèxic. Influència de la Cancelleria. El català en l'àmbit científic. Traduccions i textos.
4. El català al segle XIV
El català al segle XIV. El procés de catalanització administrativa. Fonètica, morfologia, sintaxi i lèxic. La convivència entre el llatí i el català. Traduccions i textos diversos.
5. El català al segle XV
El català al segle XV. Fonètica, morfologia, sintaxi i lèxic. La "valenciana prosa". La ciència en català al Renaixement. Traduccions i textos diversos.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Sessions presencials	Grup gran (G)	Exposició dels continguts teòrics de l'assignatura. Participació activa de l'alumne en debats i comentaris generats arran de les explicacions i de les lectures obligatòries.	20.5

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20739 - Català Medieval
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Seminaris i tallers	Pràctiques presencials	Grup mitjà (M)	Adquisició de coneixements i d'habilitats en el maneig de recursos per a la interpretació de fonts documentals escrites.	4.5
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup gran (G)	Sessions destinades a l'aplicació directa dels continguts teòrics a casos pràctics (lectura de textos medievals catalans, identificació de les característiques principals, etc.)	13
Tutories ECTS		Grup mitjà (M)	Tutories destinades a la resolució de dubtes sobre l'assignatura i al seguiment del treball final. Més que la quantitat de tutories (almenys una és obligatòria), es valorarà la qualitat d'aquestes reunions, que demostraran l'aprofundiment i la preparació de l'assignatura per part de l'alumne.	2
Avaluació	Examen escrit	Grup gran (G)	Examen global del contingut del curs, sobre tot el que s'hagi explicat en les sessions teòriques, pràctiques i seminaris. Examen de tres hores de durada, la data del qual serà fixada pels Serveis Administratius. L'alumne haurà de respondre per escrit i desenvolupadament les preguntes que li siguin formulades. Valdrà un 50% de la nota final i es puntuarà sobre 10. S'hi tindrà en compte la qualitat quant a contingut però també la correcció textual i ortogràfica.	3
Avaluació	Presentació oral del treball	Grup gran (G)	A partir d'un text prèviament seleccionat (selecció tancada, adjudicació d'un text a principi de curs), l'alumne n'haurà de fer un comentari en el qual posi en pràctica tots els coneixements adquirits al llarg del curs. Se'n valorarà el contingut però també la correcció textual i ortogràfica. D'aquest treball escrit haurà de presentar-ne una comunicació oral, d'una durada de 20 min. màxim, a la resta de la classe, durant la darrera setmana d'impartició de l'assignatura. L'exposició oral valdrà un 15% de la nota final i es puntuarà sobre 10.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectures i anàlisi de les fonts	Lectures d'una selecció de textos relacionats amb els continguts teòrics de l'assignatura. L'alumne haurà de saber-los interpretar per posar-los en comú tant en les sessions teòriques com pràctiques.	7.5
Estudi i treball autònom individual	Preparació de treballs i projectes	A partir d'un text prèviament seleccionat (selecció tancada, adjudicació d'un text a principi de curs), l'alumne n'haurà de fer un comentari en el qual posi en pràctica tots els coneixements adquirits al llarg del curs. Se'n valorarà el contingut però també la correcció textual i ortogràfica. D'aquest treball escrit haurà de presentar-ne una comunicació oral, d'una durada de 20 min. màxim, a la resta de la classe, durant la darrera setmana d'impartició de l'assignatura. Valdrà un 15% de la nota final i es puntuarà sobre 10.	97.5

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació es durà a terme per mitjà de diverses proves, tant orals com escrites. L'alumne obtindrà una qualificació numèrica d'entre 0 i 10 per a cada activitat avaluativa, que serà ponderada segons el pes que tingui en el conjunt. La qualificació global serà la suma de les qualificacions ponderades de cada prova. Per superar l'assignatura caldrà haver obtingut un mínim de 5 punts sobre 10 en totes les activitats avaluables. Si no s'aconsegueix aquesta puntuació mínima o si l'alumne vol millorar nota podrà repetir les proves durant el període d'avaluació extraordinària. No es farà mitjana si una d'aquestes parts està suspesa.

Segons l'article 32 del Reglament acadèmic, relatiu al frau en l'avaluació, "la realització demostradorament fraudulenta d'alguna de les activitats d'avaluació incloses en l'avaluació d'alguna assignatura, comportarà, segons les circumstàncies, una menysvaloració en la seva qualificació que, en els casos més greus, pot arribar a la qualificació de 'suspens' (0,0) a la convocatòria anual. En particular, es considera un frau la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar com a propis de l'estudiant". Això vol dir que el plagi, en qualsevol circumstància, és intolerable.

Sessions presencials

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Exposició dels continguts teòrics de l'assignatura. Participació activa de l'alumne en debats i comentaris generats arran de les explicacions i de les lectures obligatòries.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 5%	

Pràctiques presencials

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (no recuperable)
Descripció	Adquisició de coneixements i d'habilitats en el maneig de recursos per a la interpretació de fonts documentals escrites.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 5%	

Pràctiques presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (no recuperable)
Descripció	Sessions destinades a l'aplicació directa dels continguts teòrics a casos pràctics (lectura de textos medievals catalans, identificació de les característiques principals, etc.)
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 5%	

Tutories ECTS

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Tutories destinades a la resolució de dubtes sobre l'assignatura i al seguiment del treball final. Més que la quantitat de tutories (almenys una és obligatòria), es valorarà la qualitat d'aquestes reunions, que demostraran l'aprofundiment i la preparació de l'assignatura per part de l'alumne.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 5%	

Examen escrit

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Examen global del contingut del curs, sobre tot el que s'hagi explicat en les sessions teòriques, pràctiques i seminaris. Examen de tres hores de durada, la data del qual serà fixada pels Serveis Administratius. L'alumne haurà de respondre per escrit i desenvolupadament les preguntes que li siguin formulades. Valdrà un 50% de la nota final i es puntuarà sobre 10. S'hi tindrà en compte la qualitat quant a contingut però també la correcció textual i ortogràfica.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 50%	

Presentació oral del treball

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	A partir d'un text prèviament seleccionat (selecció tancada, adjudicació d'un text a principi de curs), l'alumne n'haurà de fer un comentari en el qual posi en pràctica tots els coneixements adquirits al llarg del curs. Se'n valorarà el contingut però també la correcció textual i ortogràfica. D'aquest treball escrit haurà de presentar-ne una comunicació oral, d'una durada de 20 min. màxim, a la resta de la classe, durant la darrera setmana d'impartició de l'assignatura. L'exposició oral valdrà un 15% de la nota final i es puntuarà sobre 10.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 15%	

Preparació de treballs i projectes

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	A partir d'un text prèviament seleccionat (selecció tancada, adjudicació d'un text a principi de curs), l'alumne n'haurà de fer un comentari en el qual posi en pràctica tots els coneixements adquirits al llarg del curs. Se'n valorarà el contingut però també la correcció textual i ortogràfica. D'aquest treball escrit haurà de

presentar-ne una comunicació oral, d'una durada de 20 min. màxim, a la resta de la classe, durant la darrera setmana d'impartició de l'assignatura. Valdrà un 15% de la nota final i es puntuarà sobre 10.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 15%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Les aportacions bibliogràfiques en constant revisió i actualització fan que la llista que oferim a continuació, força general, resti del tot oberta i que, per tant, sigui necessari incorporar nous títols durant el curs, tant a l'apartat de la bibliografia bàsica com en el de la bibliografia complementària. Així mateix cal advertir que al llarg del curs hi haurà a la disposició dels alumnes tot un seguit de textos, la lectura dels quals es considerarà obligatòria.

Atenent el fet que es treballarà la competència CE9 (Capacitat de localitzar i manejar informació relativa a la disciplina en fons bibliogràficodocumentals en base de dades i recursos d'Internet, així com d'utilitzar aplicacions informàtiques específiques) també s'ofereix una llista, del tot oberta, de recursos digitals a l'abast de l'alumne per poder aprofundir en els continguts establerts i per adquirir la competència prevista.

Bibliografia bàsica

BASTARDAS, J. (1995) *La llengua catalana mil anys enrere*. Curial Edicions, Barcelona.
MIRALLES, J. (2006), *Antologia de textos de les Illes Balears: Segles XIII-XVI. Volum I*, Edicions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.
MORAN, J. (1989) «L'aparició del català a l'escriptura». *Estudis de Llengua i Literatura Catalana* XIX. Miscel·lània Joan Bastardas, 2. Edicions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.
NADAL & PRATS (1982-1996), *Història de la llengua catalana* Vol. I, Vol. II; Josep M. Nadal, Modest Prats; pròleg de Joaquim Molas. Edicions 62, Barcelona.
RASICO, Ph. D. (2006) *El català antic*. CCG Edicions. Veus del Temps, 4. Girona.

Bibliografia complementària

BADIA, L.
(1989) «A propòsit de Ramon Llull i la gramàtica». *Estudis de llengua i literatura catalanes*, XVIII. Miscel·lània Joan Bastardas 1. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, pàg. 157-182. Barcelona. Reproduït a BADIA (1992)
(1992) *Teoria i pràctica de la literatura en Ramon Llull*. «Assaig» 10. Quaderns Crema. Barcelona.
BADIA, SANTANACH & SOLER
(2009) «Per la lingua di Ramon Llull: un'indagine intorno ai manoscritti in volgare di prima generazione», *Medioevo Romano* 33, 1, pàg. 49-72.
(2011-2012) «Llengua i literatura segons Ramon Llull», *Mot So Razo* 10-11. Centre d'Estudis Trobadorescos-Girona: Universitat de Girona. Institut de Llengua i Cultura Catalanes, pàg. 85-94. Castelló d'Empúries.
(2012) «Ramon Llull, escriptor vernacle», *Ramon Llull i el lul·lisme: pensament i llenguatge. Actes de les jornades en homenatge a J.N. Hillgarth i A. Bonner*, ed. Maria Isabel Ripoll i Margalida Tortella, «Col·lecció Blaquerna» 10 (Universitat de les Illes Balears / Universitat de Barcelona), pàg. 27-47. Palma / Barcelona.
BADIA & MOLL (1960), «La llengua de Ramon Llull», Antoni M. Badia / Francesc de B. Moll; dins *Ramon Llull. Obres Essencials, II*, Editorial Selecta, Barcelona.
BARAUT, C. (1981) «Els documents dels anys 1010-1035 de l'Arxiu Capitular de la Seu d'Urgell» Urgellia IV.
BASTARDAS, J.

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20739 - Català Medieval
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	B
Idioma	Català

- (1977) «El català preliterari». *Actes del Quart Col·loqui AILLC*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.
- (1992) «El llatí de la Catalunya romana i formació de la llengua catalana», *Fonaments* 8, pàg. 99-113
- BASTARDAS & AL. (1984) *Usatges de Barcelona: el codi a mitjan segle; establiment del text llatí i edició de la versió catalana del manuscrit del segle XIII de l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona*. A cura de Joan Bastardas amb la col·laboració de Teresa Gràcia, Lluïsa de Nadal i Pere Puig i Ustrell. Barcelona: Fundació Noguera. Barcelona.
- BRUGUERA, J. (1985) *Història del lèxic català*. Presentació de Joan Solà. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- (1985) «La llengua del Libre jutge», Miscel·lània Antoni M. Badia i Margarit. PAM. *Estudis de Llengua i Literatura Catalanes*, X, pàg. 89-109. Barcelona.
- CIFUENTES, LI. (2001/2006) *La ciència en català a l'Edat Mitjana i el Renaixement*. «Col·lecció Blaquerna» 3 (Universitat de Barcelona / Universitat de les Illes Balears, 2001). Barcelona / Palma de Mallorca.
- COROMINES, J.
- (1972) *El que s'ha de saber de la llengua catalana*. Editorial Moll. Palma.
- (1989) *Lleures i converses d'un filòleg*. Club Editor. Barcelona.
- FERRANDO & NICOLÁS (2011) *Història de la llengua catalana*. Editorial UOC. Barcelona.
- GIMENO, LI.
- (2005) *Aproximació lingüística als inicis de la llengua catalana: s. VIII al XIII*. Publicacions de la Universitat Jaume I. Castelló de la Plana.
- (2005) *Els orígens de la llengua*. Bromera, Alzira.
- MARTÍ, J. (2014) *Aportacions a l'estudi de la filologia i la lingüística catalanes*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.
- MEYER-LÜBKE, W. (1925) *Das Katalanische*. Introducció i traducció, Guillem Calaforra i Castellano. Institut d'Estudis Catalans, 1998. Barcelona.
- MIRALLES, J. (1984) *Un llibre de Cort Reial mallorquí del segle XIV (1357-60)*. Introducció, transcripció i estudi lingüístic, 2 vols., Introducció d'Antoni M. Badia, Institut d'Estudis Balearics - Editorial Moll, Els Treballs i els Dies. Mallorca.
- MORAN, J.
- (1989) «L'aparició del català a l'escriptura». *Estudis de Llengua i Literatura Catalana* XIX. Miscel·lània Joan Bastardas, 2. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.
- (1994) *Treballs de lingüística històrica catalana*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.
- NADAL & SABRIÀ (1982) «L'accés del català a l'escriptura». Josep M. Nadal, M. Teresa Sabrià. *L'Avenç*, núm. 49. Monogràfic: Els orígens de la llengua catalana.
- RASICO, Ph. D. (1986) *Estudis de fonologia del català preliterari*. Curial Edicions. Barcelona.
- RUSSELL-GEGBETT, P. (1965) *Mediaeval Catalan Linguistics Texts*. Oxford.
- SANCHIS GUARNER, M. (1992) *Aproximació a la història de la llengua catalana: creixença i esplendor*. Salvat, 1992. Barcelona.
- SEGARRA, M. (1985) *Història de l'ortografia catalana*. Empúries. Barcelona.

Altres recursos

DCVB: <http://dcvb.iecat.net/>

Centre de Documentació Ramon Llull: <http://centrellull.ub.edu/?Presentaci%F3>

Càtedra Ramon Llull: <http://catedraramonllull.uib.cat/>

Vocabulari de la llengua catalana medieval: <http://www.iec.cat/faraudo/>

Biblioteca Bartolomé March: <http://www.fundacionbmarch.es/page1.php?q=23>

Biblioteca Pública de Palma: <http://www.bibliotecaspublicas.es/palmademallorca/>

Diccionari de Textos Catalans Antics / Centre de Documentació Ramon Llull: <http://161.116.21.29/dtca/>

Enluminures: <http://www.enluminures.culture.fr/documentation/enlumine/fr/index3.html>

Base de dades Ramon Llull: <http://orbita.bib.ub.edu/llull/>

Narpan: <http://www.narpan.net/>

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	20739 - Català Medieval
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	B
Idioma	Català

Arxiu de Textos Catalans Antics:<http://www.raco.cat/index.php/ArxiuTextos>
Català Medieval UB.EDU. Contrataedum, grup de recerca:<http://www.ub.edu/contrataedum/indexnet.htm>
BITECA:<http://www.biteca.net/presentacio.html>
Gencat:<http://www20.gencat.cat/portal/site/culturacatalana/>
Corpus Informatitzat del Català Antic: <http://lexicon.uab.es/cica/>
Gramàtica del Català Antic:<http://grupsderecerca.uab.cat/sfi/content/corpus-informatitzat-del-catal%C3%A0-antic-cica>
Aprendre els mots del català antic:<http://enricserrabloc.blogspot.com.es/2009/07/310-aprendre-els-mots-del-catala-antic.html>
Els nostres clàssics:<http://www.glossaris.net/search.php>
Pretèrit perfect al català antic:<http://vimeo.com/18907753>
Pàgina web del professor Brauli Montoya:<http://rua.ua.es/dspace/handle/10045/24368>
<http://www.internostrum.com/lematitzador/>
The British Library:<http://www.bl.uk/>
Biblioteka Jagiellonska:<http://www.bj.uj.edu.pl/>
Bayerische Staatsbibliothek München:<http://www.bsb-muenchen.de/index.php>
Raimundus Lullus Institut:<http://www.theol.uni-freiburg.de/institute/ist/qut>
Biblioteca Nacional de França:<http://www.bnf.fr/fr/acc/x.accueil.html>
New York Public Library:<http://www.nypl.org/>
Sexy Codicology:<https://www.facebook.com/SexyCodicology>
Hispana:<https://www.facebook.com/pages/HISPANA/114897465207295>
Revista Scripta:<http://ojs.uv.es/index.php/scripta/index>
Ardit Cultures Medievales:<http://arditculturesmedievales.weebly.com/>
Institut de Recerca en Cultures Medievales <http://www.ircvm.ub.edu/>
Scientia.cath<http://www.sciencia.cat/index.htm>

